

Handbok om Lemonsoft

Handbok för företagsekonomistuderande i Yrkehögskolan Nova

Janina Laine
Janette Österholm

Examensarbete för (YH)-examen inom företagsekonomi

Utbildningen Tradenom

Åbo 2020

EXAMENSARBETE

Författare: Janina Laine & Janette Österholm

Utbildning och ort: Företagsekonomi, Åbo

Inriktningsalternativ/Fördjupning: Redovisning

Handledare: Timo Kerke

Titel: Handbok om Lemonsoft

Datum 18.3.2020

Sidantal 25

Bilagor 2

Abstrakt

Det här examensarbetet är gjort på begäran av Yrkeshögskolan Novia i Åbo. Arbetet består av två delar; en teoridel och en handbok om bokföringsprogrammet Lemonsoft. Syftet med examensarbetet är att göra en handbok som nya företagsekonomituderande vid Yrkeshögskolan Novia kan ha hjälp av när de arbetar i Lemonsoft. Programmet används under studierna för att förbereda studerande inför arbetslivet genom att lära dem arbeta mer praktiskt.

I teoridelen behandlas vad ekonomisystem egentligen är, vad för delar som ingår i det samt hur inköps- och försäljningsprocessen fungerar. Eftersom handboken gäller bokföringsprogrammet Lemonsoft, har vi även tagit upp allmän information om Lemonsoft Oy som företag samt beskrivit de delar som programmet Lemonsoft består av. Vi har även beskrivit vad en handbok är och hur vi kommer att skriva vår handbok.

Undersökningen har gjorts med hjälp av två kvalitativa intervjuer. Fokusgruppintervjun gjordes med ett team andra årets studerande och den andra intervjun med en lärare vid Yrkeshögskolan Novia i Åbo. Utifrån dessa intervjuer har vi fastställt behovet av handboken och den information som den ska innehålla. Handboken kommer att innehålla olika steg-för-steg-beskrivningar som ska hjälpa studerandena att använda programmet i praktiken.

Språk: Svenska

Nyckelord: Ekonomisystem, handbok, Lemonsoft

OPINNÄYTETYÖ

Tekijä: Janina Laine & Janette Österholm

Koulutusohjelma ja paikkakunta: Liiketalous, Turku

Suuntautumisvaihtoehto/Syventävät opinnot: Laskentatoimi

Ohjaajat: Timo Kerke

Nimike: Käsikirja Lemonsoftista

Päivämäärä 18.3.2020

Sivumäärä 25

Liitteet 2

Tiivistelmä

Tämä opinnäytetyö on suoritettu Yrkeshögskolan Novian Turun yksikön pyynnöstä. Työ koostuu kahdesta erillisestä osasta; teoriaosuudesta ja käsikirjasta kirjanpito-ohjelma Lemonsoftia varten. Opinnäytetyön tarkoituksena on luoda käsikirja uusille Yrkeshögskolan Novian liiketalouden opiskelijoille, joka auttaisi heitä työskennellessään Lemonsoftissa. Ohjelmaa käytetään opiskelujen aikana valmistamaan opiskelijoita työelämään opettamalla heille työskentelyä käytännössä.

Teoriaosuudessa käsitellään mitä taloushallintojärjestelmä on ja mitä osia ohjelmat yleensä sisältävät. Otamme myös esille, miten osto- ja myyntiprosessit toimivat. Koska käsikirja koskee kirjanpito-ohjelma Lemonsoftia olemme myös ottaneet esille yleistä tietoa Lemonsoft Oy:stä yrityksenä sekä ohjelman eri osista. Kuvailemme myös mikä käsikirja on ja miten me olemme kirjoittaneet tämän käsikirjan.

Tutkimus on tehty kahden kvalitatiivisen haastattelun avulla. Kohderyhmähaastattelu tehtiin toisen vuoden teamin kanssa ja toinen haastattelu opettajan kanssa, molemmat Turun Yrkeshögskolan Noviasta. Näiden perusteella olemme määritelleet sekä itse käsikirjan että sen sisällön tarpeen. Käsikirja sisältää vaihteellaisia kuvauksia, jotka auttavat opiskelijoita ohjelman käyttämisessä.

Kieli: Ruotsi

Avainsanat: Taloushallinto, käsikirja, Lemonsoft

BACHELOR'S THESIS

Author: Janina Laine & Janette Österholm

Degree Programme: Business administration, Turku

Specialization: Accounting

Supervisors: Timo Kerke

Title: Manual for Lemonsoft

Date 18.3.2020

Number of pages 25

Appendices 2

Summary

This thesis is commissioned by Novia University of Applied Sciences in Turku. The thesis consists of two parts; a theoretical part as well as a manual for the accounting software Lemonsoft. The purpose with this work is to produce a manual, which can help new business administration students in Novia University of Applied Sciences, when they are working in Lemonsoft. Lemonsoft is used during the studies to make the students work in a more practical way and at the same time prepare them for the working life.

The theoretical part deals with what Enterprise Resource Planning systems really are, what different parts they consist of and how the purchasing and selling process works. Whereas the manual is about Lemonsoft, we have also included general information about the company Lemonsoft Oy and described the different parts that Lemonsoft consists of. We have also described what a manual is and how we will write our manual.

The survey was made by using two qualitative interviews. The focus group interview was conducted with a team of second year business administration students and the other interview with a lecturer at Novia University of Applied Sciences in Turku. Based on these interviews we have been able to determine the need of the manual and what information it will contain. The manual will contain various step-by-step descriptions that will help the students to use Lemonsoft in practice.

Language: Swedish

Key words: ERP system, manual, Lemonsoft

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	Syfte	1
1.2	Problemformulering	2
1.3	Avgränsning	2
2	Processer	3
3	Att bygga upp ett ekonomisystem	3
3.1	Mata in väsentlig information	4
3.2	Lagerfunktionen	4
3.3	Betalning	4
3.4	Bokföring	5
4	Ekonomisystem	5
4.1	Fördelar och nackdelar	6
4.2	Inköpsprocessen	7
4.3	Försäljningsprocessen	8
5	De vanligaste delarna i ett ekonomisystem	9
5.1	Ekonomiförvaltning	10
5.2	CRM	10
5.3	Personalförvaltning	11
5.4	Logistik	12
5.5	Produktion	12
5.6	Företagsledning	12
5.7	Projekt och projekthantering	13
6	Lemonsoft	13
6.1	Vision och värden	14
6.2	Inhemskt företag	14
6.3	Ansvar	15
7	Läroplanen	15
8	Handbok	16
8.1	Vad är en handbok?	16
8.2	Hur kommer vår handbok att se ut?	17
9	Metod	17
9.1	Kvantitativ undersökning	18
9.2	Kvalitativ undersökning	18
9.3	Vår metod	20
10	Kritisk granskning	20

11	Resultatredovisning.....	21
12	Avslutning	23
	Källförteckning.....	24
	Figurförteckning	25

1 Inledning

Detta examensarbete är gjort på begäran av Yrkeshögskolan Novia i Åbo och kommer att bestå av en teoridel samt en separat handbok. Målet är att arbeta fram en handbok som ska vara till hjälp för kommande företagsekonomituderande vid Yrkeshögskolan Novia i Åbo, Vasa och Jakobstad då de ska börja arbeta med bokföringsprogrammet Lemonsoft. Handboken ska fungera som ett hjälpmedel då studerandena arbetar på egen hand och ska på detta vis även reducera risken att alla ställer läraren samma frågor flera gånger då förklaringar finns nära till hands.

I arbetets teoridel behandlas vad processer är och hur processen går till när vi bygger upp ett ekonomisystem inom studierna. Arbetet innehåller allmän teori om ekonomisystem, vilka delar och funktioner de består av samt beskrivning över hur strömmarna går, från att man till exempel gör en beställning till att fakturan för denna bokförs. Det här finns med för att förstärka förståelsen om hur ekonomisystem i allmänhet fungerar.

I teoridelen behandlas även Lemonsoft som företag. Lemonsoft är ett inhemskt företag som grundades år 2006. Lemonsoft Oy erbjuder ett ekonomiförvaltningsprogram åt andra företag. Programmet innehåller många olika delar och dessa är ekonomiförvaltning, CRM, personalförvaltning, logistik, produktion, företagsledning och projekthantering. Med hjälp av programmet ska man lättare kunna hantera dessa olika delar och ha all information på en och samma plats.

Handboken innehåller steg-för-steg-beskrivningar med tillhörande skärmlapp från Lemonsoft över de funktioner som används mest inom studierna, men även information om hur man får fram olika rapporter är inkluderad. Dessa beskrivningar ska vara till hjälp då man ska arbeta med programmet. Handboken i sig ska vara till hjälp i alla de kurser som Lemonsoft används i baserat på den nyaste läroplanen för företagsekonomituderande i Yrkeshögskolan Novia.

1.1 Syfte

Syftet med examensarbetet är att göra en handbok om bokföringsprogrammet Lemonsoft. Handboken ska vara till hjälp för kommande studerande inom företagsekonomi i Yrkeshögskolan Novia då de ska grunda sitt företag och börja använda sig av Lemonsoft i de olika kurserna. Den ska alltså fungera som ett redskap för att hjälpa studerande komma

igång med Lemonsoft och på det viset göra Lemonsoft mer praktiskt för dem. Handboken ska innehålla steg-för-steg-beskrivningar om Lemonsofts olika delar och de funktioner som används mest inom kurserna i företagsekonomi i Yrkeshögskolan Novia.

1.2 Problemformulering

Vad för hjälp och relevant information skulle studerande behöva när de ska arbeta i Lemonsoft under sina studier? När ska studerande börja använda programmet och i vilka kurser? Vilka olika delar av Lemonsoft kommer de att använda?

Utöver detta tar arbetet upp ekonomisystem i allmänhet samt mer specifikt om ekonomisystemet Lemonsoft. Vi tar upp de viktigaste delarna i ett ekonomisystem och berättar vilka delar Lemonsoft innehåller. Inköps- och försäljningsprocessen är även inkluderade i arbetet för att skapa en förståelse över hur processen, från att man gör ett inköp till att man säljer produkten till en kund, går till i ekonomisystemet samt i praktiken.

1.3 Avgränsning

Arbetet är avgränsat till bokföringsprogrammet Lemonsoft, eftersom det är programmet som används inom studierna i Yrkeshögskolan Novia. Avgränsningen är även gjord till studerande inom företagsekonomi i Novia, eftersom handboken kommer att innehålla sådan information som dessa kommande tradenomer förhoppningsvis kommer ha nytta av.

Lemonsoft är stort och komplicerat så det kommer inte vara möjligt att ta med alla delar av Lemonsoft i denna handbok. På grund av detta måste arbetet avgränsas till att innehålla de delar som studerande använder sig mest av i de olika kurserna i Yrkeshögskolan Novia. Vi ställer även fokus på de delarna som andelslagen behöver. Handboken ska hjälpa studerande mest då de arbetar på egen hand. Detta innebär att vi lämnat bort bland annat basbokföringen eftersom denna går grundligt igenom i kursen extern redovisning som är obligatorisk för alla företagsekonomistuderande. Vi har även lämnat bort delarna logistik och produktion eftersom dessa inte används under de kurser som arbetet är avgränsat till.

En ytterligare avgränsning är att vi följer den nyaste läroplanen som finns tillgänglig och ser på de kurser som erbjuds där inom företagsekonomi. Vi går in i dessa kursers innehåll och baserar informationen i vår handbok på det som studerande behöver inom dem.

2 Processer

En process är en serie av händelser som alltid har en början och ett slut. Slutet är ett resultat av det som hänt under processen. Resultatet av processen ska tillfredsställa ett behov som finns vid startpunkten. Som exempel kan tas en kund som beställer mat vid en restaurang. I början är kunden hungrig men i slutet av processen då maten har lagats, kunden har fått maten och ätit den är kunden mätt. Då har processen tillfredsställt kundens behov. (Trivector AB, u.d.)

För en större organisation måste en process vara välplanerad för att fungera. Ju fler skeden en process har och desto fler personer som är inblandade ökar risken för att processen ska fungera dåligt om det inte finns strikta bestämmelser för hur processen ska gå vidare mellan de olika skedena. Ju längre processen är och desto mer krävande den är desto viktigare är det att det finns en processbeskrivning och en plan som alla vet om. Det är viktigt att alla som tar del av processen följer den. En process måste ofta också utvecklas med tiden så att den alltid är så effektiv och aktuell som möjligt. (Arter, 2018)

Processerna är viktiga för företagen eftersom välplanerade processer ökar både effektiviteten och arbetarnas välmående. Om alla vet vad de ska göra och i vilken ordning är deras arbete tydligare. Detta kan öka de anställdas välmående och trivsel på arbetsplatsen eftersom det inte blir missförstånd om vem som ska sköta vad. Då alla har ett eget ansvarsområde p.g.a. processen, kan detta även gör att personerna känner sig mer uppskattade vilket i sin tur också påverkar deras välmående. Då alla sköter sitt eget område och steg i processen gör det även att arbetet löper bättre och detta kan i sin tur öka effektiviteten. (Arter, 2018)

3 Att bygga upp ett ekonomisystem

I tradenomstudierna i Novia ingår kursen integrerade ekonomisystem. Den här kursen är till för att studerande själva ska få bygga upp ett eget ekonomisystem genom att antingen använda sig av det egna andelslaget, som de flesta team grundar det första året av studierna, eller genom ett påhittat företag. På det här viset får studerandena en uppfattning om hur ett ekonomisystem fungerar, vad för funktioner det finns samt hur de olika processerna går till.

Att ta i bruk ett ekonomisystem är en lång process och de allra första stegen är sådana som studerandena inte får ta del av. Studerandenas första steg i processen är egentligen då man får tillgång till systemet och kan börja arbeta i sitt eget område. När man första gången loggar in är det viktigt att man lägger till rättigheter och personroller åt sig, så att man får tillgång

till de flesta funktioner och på det viset får ut så mycket som möjligt av programmet. Man bör även fylla i information om företaget, som adress, bank och kontonummer och lägga in bokföringskonton för banken, försäljning samt inköp. (Lemonsoft, u.d.)

3.1 Mata in väsentlig information

Följande steg i processen är att lägga till all information om de produkter, kunder, leverantörer och anställda som man ska ha med. Här är det även möjligt att göra olika grupperingar och till exempel koppla ihop en produkt med en leverantör. Den här funktionen finns till för att man ska kunna skapa ordning och för att göra det lättare när man arbetar. Om du till exempel vill beställa in mera av en viss produkt, går det snabbt att vid inköpsordern välja rätt leverantör och därefter kommer det endast upp de produkter som är kopplade till den leverantören. (Lemonsoft, u.d.)

3.2 Lagerfunktionen

Om ens företag köper och säljer produkter kan det löna sig att ta i bruk lagerfunktionen. Den här funktionen gör det lätt att hålla reda på hur mycket som finns i lagret. När produkter kommer in eller tas ut ur lagret ska detta registreras, så att man i realtid kan följa med lagersaldot och vid behov beställa in mer produkter. Lagerförändringen sker automatiskt i ekonomisystemet. När man har gjort en beställning och senare registrerat att beställningen kommit, ändrar lagersaldot automatiskt. (Lahti & Salminen, 2014, ss. 15-19)

3.3 Betalning

När de här stegen är gjorda kan man börja göra beställningar, fakturor och allt annat. För att fakturorna ska kunna betalas måste bankförbindelserna vara i bruk. Det här betyder alltså att man kopplar ihop ekonomisystemet med den bank man använder sig av. Det här är ett steg i processen som de flesta studerande inte får ta del av, eftersom det endast är det ekonomisystem som används inom andelslaget som är kopplat till banken och detta sköts av en eller två personer som är ekonomiansvariga. Hur man gör när en faktura ska betalas, vare sig man har bankförbindelse eller inte, finns beskrivet i handboken.

Innan fakturorna går till betalning måste de godkännas av en annan person inom företaget. Den arbetstagare som har gjort en beställning och fått fakturan ska inte vara den samma som godkänner den. Den här kontrollen finns till för att förhindra att arbetstagaren missbrukar sin position och utnyttjar företaget. Då man har gjort eller fått in en faktura till

ekonomisystemet fyller man i den personens namn som ska kontrollera att fakturan stämmer överens med beställningen och sedan godkänna den om den är korrekt. (Ratsula, 2016, s. 175)

3.4 Bokföring

När all behövlig information har satts in i ekonomisystemet kan man börja bokföra. Innan man börjar med bokföringen är det dock bra att ordna upp bokföringskontona. Det finns oftast en stor mängd konton färdigt i ekonomisystemen. För att bokföringen och konteringen ska bli så bra som möjligt, kan det löna sig att gå igenom hela listan av bokföringskonton, välja de konton som behövs och lägga till sådana som fattas. För att effektivisera bokföringen kan en del fakturor överföras automatiskt till den, som till exempel de som gjorts i Lemonsoft. Hur det här görs finns beskrivet i handboken.

4 Ekonomisystem

Ekonomisystem kan definieras som: verksamhetsövergripande systemstöd. Det finns både standardiserade system och specialanpassade system. De standardiserade systemen anpassas inte till köparen, utan det är i sådana fall köparen som måste ändra sin verksamhet om denne vill att verksamheten och systemet ska passa bra ihop. Verksamhetsövergripande innebär att man med hjälp av systemet har både kontroll och full insyn över verksamheten, samt att man får en bra översikt över all data som finns. Det är lika lätt att få fram information om det senaste årets försäljningsstatistik, som att göra ändringar, till exempel att ändra en varas leverantör. (Magnusson & Olsson, 2008, ss. 9-13)

När ett företag växer och omsättningen börjar bli högre kan det löna sig att ta i bruk ett ordentligt ekonomisystem eftersom man med hjälp av det får ekonomin bra strukturerad. För ännu större företag kan det löna sig att ta i bruk ett helt affärssystem. Affärssystemen har ännu fler moduler som är integrerade med varandra, vilket effektiviserar arbetet och kan öka produktiviteten. (Pector, 2019)

Man kan säga att ett ekonomisystem är ett system som bildas av många olika komponenter som samarbetar för att nå ett visst resultat. Som exempel på detta kan vara resultatredovisningen för den föregående månaden eller en räkning som skickats till kunden. På strategisk nivå kan man se på ekonomisystemet som en av företagets stödfunktioner. Ekonomisystemet ska även ge en bild av affärsprocessen. (Lahti & Salminen, 2014, s. 16)

Syftet med ekonomisystem är att effektivisera ett företags processer och används inom många företag för att lagra och hantera deras data och information över bland annat deras ekonomi, kunder och leverantörer. Allt från orderhantering till bokföring och reskontra är samlat på samma plats för att göra det lättare att kontrollera allting som en helhet. Det underlättar dessutom arbetet för alla inom företaget, eftersom informationen är tillgänglig för alla som kan behöva den. (Exicom, 2018)

Rapporter och resultat kan också fås ut ur ekonomisystemet, vilket kan behövas då något viktigt beslut ska göras. Företaget kan även ge tillgång till systemet åt sin revisor eller redovisningskonsult för att möjliggöra arbetet med bokföringen. I de flesta ekonomisystem kan man även begränsa vilka rättigheter varje användare har på basen av dennes arbetsuppgift. (Visma, 2002-2018)

De flesta ekonomisystem idag är online ekonomisystem, det vill säga de är webbaserade. Det här betyder att all data lagras i ”molnet”. Oftast betalar man en abonnemangskostnad för programmet som ligger på internet så att man får tillgång till systemet, istället för att man skulle använda företagets egna hårddiskar. (Visma, 2002-2018)

4.1 Fördelar och nackdelar

Fördelar med ekonomisystem är att de är processororienterade. Det här innebär att de arbetar mot en operativ process som går genom och används inom hela organisationen, istället för att endast stöda aktiviteter inom olika avdelningar i organisationen. Det här gör arbetet lättare eftersom all information finns på samma ställe och är tillgänglig för alla behöriga. (Schenk & Draijer, 2019, ss. 17-18)

Processerna i ekonomisystemet är dessutom integrerade med varandra och många funktioner är automatiserade, vilket gör arbetet mycket effektivare. Problem som tidigare har kunnat uppstå av fel och överflöd av data, har minskat på grund av integrationen. Ekonomisystem har även en viss öppenhet, vilket betyder att ekonomisystemet kan kopplas ihop med andra system som till exempel ett CRM (Customer Relationship Management) program. För att användningen av ekonomisystem ska vara så smidig som möjligt, ser leverantörerna av systemen till att funktionerna är tillgängliga, expanderas och förbättras då det behövs. (Schenk & Draijer, 2019, ss. 17-18)

Nackdelarna med ekonomisystem är att de först och främst är dyra. Systemet i sig kostar en hel del och till det läggs även en stor summa för licensen av mjukvaran. Inte nog med att det kostar mycket, det tar även lång tid innan systemet är klart att användas. Det ska anpassas och skräddarsys enligt kunden och genomförandet av detta räcker oftast ett år. (Schenk & Draijer, 2019, ss. 17-18)

4.2 Inköpsprocessen

Inköpsprocessen börjar när ett företag behöver införskaffa mera produkter eller material. Om det handlar om ett nytt företag, är det första steget i processen att hitta en potentiell leverantör. Det lönar sig att leta noga och kolla på flera alternativ för att hitta en leverantör som man kan samarbeta med under en längre tid, samt se till att produkterna är av den kvalitet man önskar. (expowera, 2019)

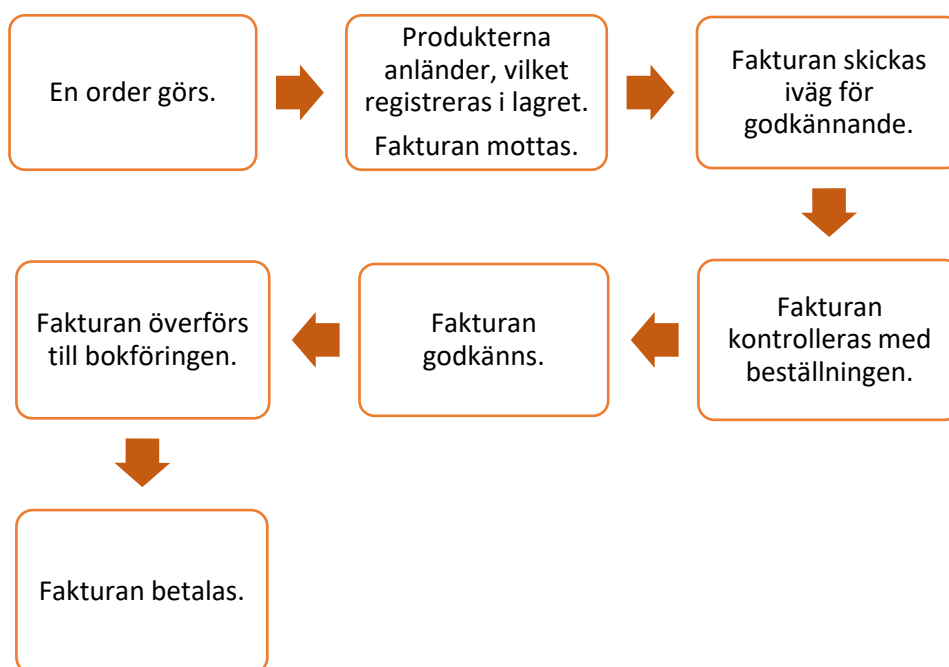
Följande steg är anbudsförfrågan där den som är inköpsansvarig kontaktar de leverantörer som man kan tänkas samarbeta med. Därefter får dessa leverantörer lämna in ett anbud till företaget. Anbudet ska vara noga specificerat och innehålla information som kvalitet, senaste leveransdatum, vem som ansvarar för transporten, hur varorna ska vara förpackade och så vidare. Nära alla anbud har kommit in, ska man välja en leverantör. Inköpsansvarige i företaget går igenom anbuden och bestämmer vem som är den bästa leverantören för just dem. (expowera, 2019)

Därefter ska ett avtal göras upp mellan parterna. Sedan kan företaget lägga in en order. Ordern skickas till leverantören varifrån en orderbekräftelse fås tillbaka. Efter en tid kommer produkterna till lagret och även en faktura. Fakturan kan komma antingen i pappersformat eller via nätet, vilket är allt vanligare nuförtiden. Sista steget i processen är att betala fakturan, dokumentera inköpen och göra bokföring över det. (expowera, 2019)

Hur går denna process till i ekonomisystemet? Om leverantören har satts in i ekonomisystemet är det möjligt att göra en order där. Ordern skickas då automatiskt iväg till leverantören och en kopia sparas i systemet. Då produkterna kommer till lagret ska det registreras i systemet och lagervärdet ska ändra. Om lagerfunktionen fungerar som den ska, är det även härifrån möjligt att se då produkter börjar ta slut och nya behöver införskaffas. (Lahti & Salminen, 2014, ss. 15-19)

Då fakturan mottas till ekonomisystemet, överförs den automatiskt till leverantörsreskontran. Därefter ska någon behörig godkänna den och kontrollera att den överensstämmer med beställningen. Om allt ser bra ut kan fakturan godkännas, överföras till bokföringen och sedan betalas. Det är möjligt att koppla ihop ekonomisystemet med den bank man har, vilket gör det smidigare då betalningar ska ske. Om fakturan däremot inte överensstämmer med beställningen eller något har hänt med produkterna, kan man välja att inte godkänna fakturan. Då är nästa steg att reklamera till leverantören. (Lahti & Salminen, 2014, ss. 15-19)

Nedanstående figur ger en översikt om hur processen går till från att en order görs till att fakturan godkänns och betalas.

Figur 1. Inköpsprocessen i ekonomisystemet.

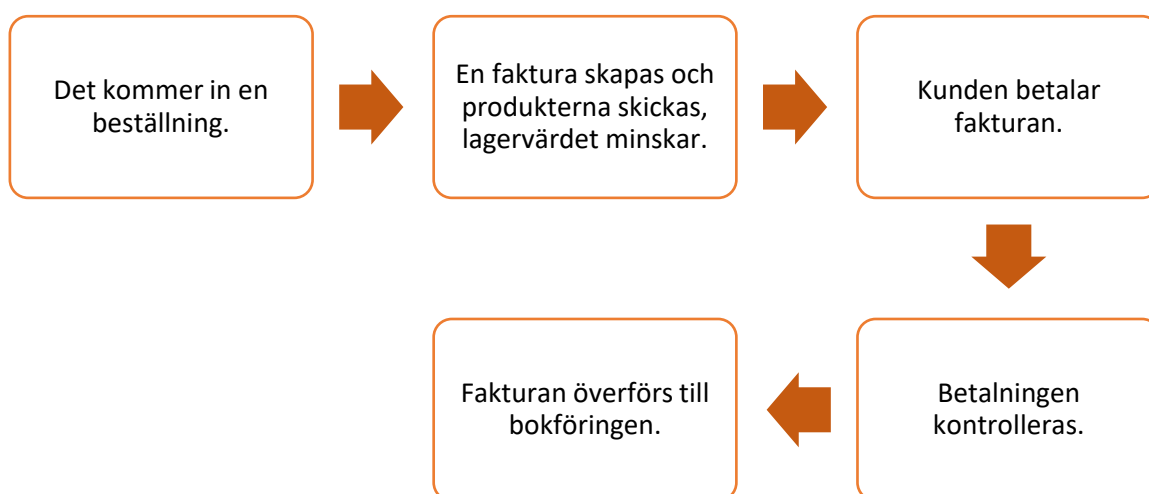
4.3 Försäljningsprocessen

När inköpsprocessen är klar och produkterna är i lagret börjar försäljningsprocessen. När en beställning kommer in syns det i ekonomisystemet, det registreras i lagret och när produkterna tas från lagret minskar lagervärdet. Produkterna och fakturan skickas sedan iväg till kunden. Det här steget sker i många ekonomisystem automatiskt. Det här betyder att då en order skickas från lagret, gör systemet automatiskt en faktura som ska till kunden, samt en öppen faktura som syns i kundfordringsregistret. När kunden har betalat fakturan och pengarna har kommit in på företagets bankkonto, kan man överföra det till bokföringen,

vilket gör att den här informationen även går att hitta i huvudboken. (Lahti & Salminen, 2014, ss. 15-19)

Ett välutvecklat ekonomisystem gör det lättare att hålla reda på alla leverantörer och kunder man har, vilka produkter man har samt hur mycket som finns av varje produkt. Man får även en bra koll på hur mycket som finns i lagret och när det är dags att köpa in mera produkter. Ekonomisystemen minskar risken för obetalda fakturor och räkningar eftersom alla samlas i systemet och man kan se när de kommit in och om de betalats eller inte. (Lahti & Salminen, 2014, ss. 15-19)

Bilden nedan ger en översikt om hur försäljningsprocessen går till, från att en beställning har kommit till företaget till att fakturan överförs till bokföringen.

Figur 2: Försäljningsprocessen.

5 De vanligaste delarna i ett ekonomisystem

I dagens läge är ekonomisystemen väldigt utvecklade och innehåller flera olika delar som kan vara till nytta för företag. Vi har valt att fördjupa oss i några funktioner som finns i de flesta ekonomisystem. Dessa funktioner är ekonomiförvaltning, CRM, personalförvaltning, logistik, produktion, företagsledning samt projekthantering.

Lemonsoft är ett väldigt utvecklat affärssystem. Alla ovannämnda funktioner finns tillgängliga i Lemonsoft. För att få en liten inblick i hur stort och utvecklat det verkligen är, har vi även förklarat kort om dessa olika delar specifikt för Lemonsoft. Detta även för att det är Lemonsoft som handboken är gjord om.

5.1 Ekonomiförvaltning

Ekonomiförvaltning är en term som ofta förekommer inom redovisning. Ekonomiförvaltningen är en mycket större helhet än enbart redovisningen. För ekonomiförvaltningen behöver man ett ekonomisystem var man kan följa organisationens ekonomiska händelser så utförligt att man kan rapportera dessa utgående från informationen systemet ger en. Man kan dela in ekonomiförvaltningen i två delar, den yttre ekonomiförvaltningen och den inre ekonomiförvaltningen. Den yttre ekonomiförvaltningen ska ge information åt utomstående samarbetspartners som t.ex. myndigheterna, ägarna, de anställda, kunderna och leverantörerna. Den inre ekonomiförvaltningen är till för organisationens ledning. (Lahti & Salminen, 2014, ss. 15-16)

Ekonomiförvaltningen är den största delen i Lemonsoft och består bland annat av fakturering, bokföring, leverantörs- och försäljningsreskontra, tillgångar, lager och bankförbindelse. Med hjälp av detta får man bra ordning på allt som berör ekonomin. Flera av dessa delar är dessutom automatiserade, vilket gör arbetet snabbare och effektivare. Det är dessutom möjligt och relativt enkelt att få fram resultat och rapporter från systemet. (Lemonsoft, u.d.)

5.2 CRM

CRM är en förkortning av engelskans Customer Relationship Management och innebär organisering och hantering av ett företags kunder och kundrelationer, samt insamling av information om dem. All information om kunderna är värdefulla för ett företag. Informationen kan till exempel användas för att utforma säljstrategier, inköp och logistik, vilket kan leda till bättre affärer. (Helgeson, 2017, s. 1)

I dagens värld är det viktigt att lägga ner tid på att skapa och utveckla kundrelationer. Genom att skapa en nära relation till sina kunder, är det säkrare att kunderna blir lojala och återkommande, vilket är viktigt för företag idag. För att skapa en nära relation till en kund, måste man ha mycket information om kunden. För att hålla reda på all information finns det många kundorienterade relationssystem som man kan använda sig av för att sortera och få ordning på all data man har över sina kunder. (Helgeson, 2017, s. 38)

CRM-system är en säker och central plats där man kan lagra alla kontakter, försäljningsmöjligheter och aktiviteter. I systemet kan man lagra information om kunden; adress, nummer, när senaste kontakten skedde, men även information om vad som har

diskuterats, när uppföljnings ska ske och så vidare. Den här informationen kan vara till nytta om man till exempel vill mäta eller följa upp aktiviteter inom försäljning-, marknad- och kundservice. Med hjälp av CRM-systemet kan man få en mer personlig bild av kunden och detta hjälper företaget att rikta sin reklam rätt. (Helgeson, 2017, s. 10&74)

CRM-systemet har dock inte bara koll på kunderna utan även personalen. Personalen är en mycket viktig del av CRM. I CRM-systemet kan man t.ex. kolla vem som skött om en viss uppgift. Det här är bra eftersom man vid problem kan kolla var felet uppstått och hos vem, för att kunna hålla personalen kunnig inom sitt område. I CRM-systemen syns också olika projekt och andra händelser. I ett CRM-system har oftast de anställda i företaget bara tillgång till vissa specifika områden, som de behöver i sitt arbete. Det här gör att ingen okunnig i misstag går och ändrar någon viktig och relevant information i systemet. (Helgeson, 2017, ss. 125-131)

Lemonsofts CRM-funktion ger information om bland annat produktionen, fakturering och offerter, som kan vara till stor hjälp vid företagets kundhantering, vilket i sin tur kan leda till en effektivare försäljning. Med CRM-funktionen kan man även lagra information från konversationer med kunderna och med hjälp av det här komma ihåg viktiga saker som borde förbättras. Man kan också behandla offerter via programmet och skicka dessa via epost åt kunden. Om kunden godkänner offerten kan du rakt föra över denna som en beställning i systemet. (Lemonsoft, u.d.)

5.3 Personalförvaltning

För att företagen ska få ordning på all information som finns om dess personal finns det personalsystem som underlättar personaladministrationen. Personalsystemet ska finnas med och användas genom hela processen, från det att en ny anställd kommer in i företaget tills att denne slutar. Att allt finns på samma ställe underlättar inte bara arbetet för cheferna, utan även för till exempel löneräknaren och faktureraren, då alla uppgifter finns tillgängliga i systemet. (Flex Applications , u.d.)

Lemonsofts personalförvaltning finns till för att skapa ordning på allt som berör företagets personal. Först och främst kan man här lägga in all information som behövs över personerna, allt från grundläggande information, till deras kompetens och olika skolningar. Även information över deras lön kan matas in, det vill säga löneberäkningar, utbetalningar, arbetstimmar, reseräkningar med mera. Det är även möjligt att sedan lägga in information som berör själva arbetet. Detta innebär allt från arbetsskift och arbetsuppgifter till semestrar.

Det finns dessutom ett stämpningsprogram, vilket innebär att personalen stämplar in när de kommer på jobb och stämplar ut när de slutar. Med hjälp av detta kan man på ett enkelt sätt registrera deras arbetstid och arbetstimmar. (Lemonsoft, u.d.)

5.4 Logistik

Lemonsofts logistikprogram hjälper dig med att få materialflöden under kontroll. Med hjälp av programmet kan du få en bra grund för kontrollen av produktion, logistik, inköp och försäljning. När dessa är under kontroll kan du leverera produkter inom en tidsram som får kunderna att hålla sig nöjda. Det finns även en del av programmet som hjälper till med kundnöjdheten eftersom man kan sköta reklamationer och andra ärenden direkt i programmet. Logistikprogrammet kan köpas skilt eller användas tillsammans med ekonomiförvaltningsprogrammet. Logistikprogrammet innehåller lagerbokföring, serie- och batchnummerbehandling, olika produktstrukturer, pallhantering, hantering av försäljnings- och inköpsorder, hantering av klagomål, underhållsarbete, intrastat tullklarering, hantering av uthyrningsverksamhet, leverantörprisernas uppdatering, multikodbehandling, en produktkonfigurator, OVT-anslutningar samt lösningar för datainsamling. (Lemonsoft, u.d.)

5.5 Produktion

Lemonsofts produktionsfunktion finns till för att underlätta och effektivisera produktionen i ett företag, samt få företagen att utnyttja deras produktionskapacitet i allra högsta grad. Med hjälp av den här funktionen kan man enkelt organisera arbeten, göra inköp och materialreserveringar. Man kan se vilken kapacitet det finns samt hur belastade både personalen och maskinerna i företaget är. Utöver detta är det även möjligt att hantera olika protokoll, rapporter och reklamationer. (Lemonsoft, u.d.)

5.6 Företagsledning

För företagsledningen är det i dagens läge viktigt att veta att de utnyttjar alla möjligheter som finns för att förbättra affärsverksamheten och identifiera risker. För att detta ska kunna göras är det nästan ett måste att ha ett välutvecklat ekonomisystem. Ledningen måste kunna använda systemet även som ett informationsverktyg och inte bara som ett operativt system för att få all nytta av ekonomisystemet. Det är viktigt att ledningen har en bra koll på alla viktiga siffror som de lätt kan få ut ur ett bra ekonomisystem. Den här informationen får man fram i form av olika rapporter, som till exempel resultat- och balansräkning, kassaflöde och

försäljningsbudget, från ekonomisystemet (Lemonsoft, u.d.). Detta behövs till exempel då man vill följa med hur bra det går för företaget och vad för inbesparingar man måste göra. (Sjöstrand, 2017)

5.7 Projekt och projekthantering

Ett projekt är ett planerat uppdrag som har en början och ett slut. Ett projekt är något som inte ska vara återkommande och det ska inte heller vara något som ingår i företagets normala verksamhet. Innan man börjar arbeta med projektet är det viktigt att skapa en projektplan över hur projektet ska genomföras samt lägga upp tydliga mål. För att arbetet med projektet ska löpa så bra som möjligt och för att man ska ha koll på hela processen kan det löna sig att använda ett projekthanteringsprogram. (Bengtsson, u.d.)

Projekthantering i sin tur innebär hur man rent administrativt hanterar allt som berör projektet. Genom att använda sig av de funktioner som finns i ekonomisystemen kan man på ett enkelt sätt organisera och hålla reda på allt som har med projektet att göra. Här kan man lägga in projektets olika faser, inkomster och utgifter som berör projektet, arbetstimmar, tidtabeller och budgeter. Den här funktionen finns även i Lemonsoft. (Widesjö, 2019)

6 Lemonsoft

Lemonsoft Oy är ett inhemskt företag som utvecklar företagsprogrammet Lemonsoft. De har kontor i Vanda, Vasa, Åbo, Tammerfors och Joensuu. Företaget grundades år 2006 och har nuförtiden en omsättning på över 10 miljoner euro. (Lemonsoft, u.d.)

Företaget finns till för att göra ERP-systemet (Enterprise resource planning) och alla tillhörande tjänster så användarvänliga som möjligt. Lemonsoft Oy strävar även till att andra företag med hjälp av Lemonsoft ska kunna utvidga sig som företag och få ett bättre resultat och en större omsättning än tidigare. (Lemonsoft, u.d.)

Lemonsoft har fått Bisnodens AAA-klassificering och Kauppalehtis ”menestyjäyritys”-certifikat. Det har ända sen 2014 fått skolvitsordet 10 i P-analys. Lemonsoft Oy är den snabbast växande aktören i denna bransch och klarar av detta lönsamt. (Lemonsoft, u.d.)

Som Lemonsoft Oy:s kund har du även tillgång till deras breda nätverk av kontakter. Det här möjliggör att du kan välja en för dig passande samarbetspartner som t.ex. kan sköta ditt företags bokföring. Lemonsoft Oy erbjuder även botten för olika tjänster. Även dina egna

kunder och underleverantörer kan använda sig av samma system. Det här gör att alla kan hålla sig uppdaterade i realtid. (Lemonsoft, u.d.)

6.1 Vision och värden

Lemonsoft Oy:s vision är att med hjälp av deras engagerade personal möjliggöra för kunden den bästa användarupplevelsen samt succé på marknaden. (Lemonsoft, u.d.)

Lemonsoft Oy har tre viktiga värden. Det första av dessa värden är lönsamhet. Lemonsoft Oy möjliggör med sina produkter och sitt agerande bra möjligheter för sina kunder och samarbetspartners att göra ett så bra resultat som möjligt. Programmet hjälper till med företagets utveckling och Lemonsoft Oy:s personal arbetar alltid på basen av kundens behov. Lemonsoft Oy är för sig ett lönsamt företag och är därför en pålitlig samarbetspartner. (Lemonsoft, u.d.)

Lemonsofts andra värde är att sträva till att vara ett steg före alla andra liknande företag på marknaden. Lemonsoft Oy utvecklar hela tiden sitt program och försöker ta i beaktande allt som kunderna kan tänkas behöva. Personalen är äkta intresserad av att utveckla Lemonsoft och försöker komma med innovativa idéer på löpande band. (Lemonsoft, u.d.)

Sist men inte minst är det viktigt för företaget att de anställda, kunderna och samarbetsparterna uppskattas. Uppskattningen mot alla dessa parter gör en stadig grund för ett hållbart, lönsamt och jämställt samarbete. Personalen uppskattar deras kolleger, kunder, arbetsgivare och samarbetspartners på ett sätt som leder till en positiv arbetsmiljö i hela företaget. (Lemonsoft, u.d.)

6.2 Inhemskt företag

För Lemonsoft Oy är det viktigt att de är ett finländskt företag som följer finländsk praxis. Lemonsoft Oy har givits ursprungsmärket Nyckelflaggan som berättar att tjänsten är producerad i Finland. Märket berättar för kunden att genom att välja Lemonsoft kan man själv agera ansvarsfullt eftersom man då valt ett inhemskt program. (Lemonsoft, u.d.)

6.3 Ansvar

Lemonsoft Oy anser sig ha olika typer av ansvar för de tjänster de bjuder sina kunder och samarbetspartners. Lemonsoft har ett ekonomiskt ansvar som innebär att de håller sin egen ekonomi i bra skick och strävar till att kunna ha en god riskhantering. De utvecklar även deras tjänster så att kunderna ska vara så framgångsrika som möjligt. (Lemonsoft, u.d.)

Att satsa på de anställdas skolning är också viktigt för Lemonsoft Oy. De har ett socialt ansvar om sina anställda i fråga om stämning och välmående på arbetsplatsen. De satsar på att utbilda de anställda så att de hela tiden har den kunskap de behöver. Lemonsoft Oy utvecklar sitt eget handlingsätt på basen av den feedback de får av sina kunder. De tar gärna emot utvecklingsidéer och de godkända idéerna genomförs av deras professionella anställda inom ifrågavarande område. (Lemonsoft, u.d.)

I dagens läge är miljöfrågorna allt mer och mer aktuella för de flesta företagen. Lemonsoft Oy är i fråga om detta inget undantag. Eftersom Lemonsoft Oy:s plattform är helt elektriskt uppbyggd använder de mycket lite naturresurser. Kunderna och samarbetspartnerna kan bära sitt strå till stacken med hjälp av Lemonsoft, eftersom det är ett elektriskt system som inte använder råvaror eller mycket energi. Lemonsoft Oy arbetar för en pappersfri arbetsmodell. (Lemonsoft, u.d.)

7 Läroplanen

Vi har valt att i vårt arbete använda den nyaste läroplanen som finns tillgänglig. Detta är läroplanen 2018/2019, alltså studiestarten har varit år 2018. Det finns en hel del kurser i vilka man kommer att använda Lemonsoft. I utbildningen inom företagsekonomi finns det tre olika linjer: redovisning, marknadsföring och turism. Det är redovisarna som kommer att använda Lemonsoft mest under hela utbildningen eftersom de har alla de kurser som vi nämner.

Under första året är det i kursen extern redovisning var Lemonsoft används mest. I alla kurser med projekt ska dock projekttimmar rapporteras i Lemonsoft. Man kan på så sätt lätt hålla reda på hur mycket man arbetat under projektet och timmarna finns dokumenterade. Extern redovisning är alltså den första kursen var man gör mera i Lemonsoft än bara rapporterar projekttimmarna utan också går mera in i systemet och i synnerhet ekonomiförvaltningsdelen. Extern redovisning är en kurs som alla går oberoende av inriktning. Detta beror på att man först efter första året väljer vilken inriktning man vill

studera. Eftersom alla elever ska gå denna kurs och därmed får en bra introduktion till hur basbokföringen går till läggs det mindre fokus på den i detta arbete.

Under andra året använder man Lemonsoft i kurserna kundrelationer, integrerade ekonomisystem, från bokföring till balansbok och löneräkning. I kundrelationer använder man CRM-delen, i löneräkning personalförvaltningsdelen och i de andra kurserna ekonomiförvaltningsdelen i Lemonsoft. Dessutom ska alla projekttimmar i alla kurser som pågår naturligtvis rapporteras. Av dessa kurser är de bara kundrelationer som alla måste gå oberoende av inriktning. De övriga kurserna hör till redovisningslinjen.

Kurserna under tredje året var Lemonsoft används är riskhantering och intern kontroll, redovisningsprojekt och digital marknadsföring. Under tredje året kommer inga nya delar in eftersom det i digital marknadsföring används CRM-delen och i de övriga den redan mer bekanta ekonomiförvaltningsdelen. Digital marknadsföring är en kurs för marknadsförarna och de två andra är redovisarnas kurser. Projekttimmarnas rapportering för alla är heller inget undantag under tredje året.

De delar i Lemonsoft som studerandena mest kommer i kontakt med och arbetar med under studierna är alltså: ekonomiförvaltning, CRM, projekthantering och personalförvaltning. Orsaken att man använder ett riktigt ekonomisystem i undervisningen är att studerandena ska vara mer redo inför arbetslivet. Det är viktigt att kunna arbeta i praktiken också och inte bara veta hur allt fungerar i teorin.

8 Handbok

Handboken är huvuddelen i det här examensarbetet, eftersom den förhoppningsvis kommer kunna vara till hjälp för kommande företagsekonomistuderande i Novia. Till näst har vi tagit upp lite kort information om vad en handbok egentligen är och hur vi har tänkt att vår handbok ska se ut.

8.1 Vad är en handbok?

En handbok är ett dokument med information över hur man till exempel använder eller installerar en produkt. Det kan alltså vara över vad som helst, allt från hur man installerar ett program på en dator till hur man bygger ihop en möbel. Det man bör tänka på när man gör en handbok, är att försöka göra den så simpel som möjligt. Den ska vara skriven och uppbyggd på ett enkelt sätt så att den är lätt för alla att följa. (McMurray, 1997-2017)

Beroende på vad handboken är till för, är de uppbyggda på olika sätt och innehållet varierar mycket. För att göra det så lätt som möjligt för användaren att följa handboken, lönar det sig att göra en steg-för-steg-beskrivning. Andra punkter som ofta ingår i en handbok är försiktighetsinformation, så som olika varningar eller om vissa delar rent av kan orsaka fara. Även annan information över hur man kommer igång kan ibland finnas med, samt allmän information om produkten och teknisk bakgrund. (McMurray, 1997-2017)

8.2 Hur kommer vår handbok att se ut?

Vår handbok kommer innehålla steg-för-steg-beskrivningar över olika delar och funktioner i Lemonsoft. Vi kommer dela upp handboken i flera kapitel, där de olika kapitlen har beskrivningar över olika delar. Till exempel kommer ett kapitel beröra projekthanteringsdelen, här kommer vi alltså berätta bland annat hur man öppnar ett projekt, hur man lägger in projekttimmar, budget och så vidare.

Handboken kommer vi försöka skriva på ett lättförståeligt sätt och bygga upp den så att den är lätt att följa. För att få den så tydlig som möjligt kommer vi att lägga in många skärmbilder från Lemonsoft över de olika stegen och till dem göra korta beskrivningar.

Handboken kommer att innehålla alla de ord man ska klicka på att stå på finska eftersom Lemonsoft används i Novia i första hand på finska. I slutet av handboken kommer det att finnas en finsk-svensk-engelsk ordlista var översättningarna är gjorda enligt de ord som används i Lemonsoft. Ordlistan finns till om någon av en viss orsak använder Lemonsoft på annat språk än finska och för att Lemonsoft ska vara lättare att förstå för dem som inte har så stark finska.

9 Metod

Metod eller metodik innebär det sätt man använder sig av för att samla in data och information när man till exempel gör en undersökning. Det finns flera olika metoder som man kan använda sig av, det är därför viktigt att noga fundera igenom och välja den metod som lämpar sig bäst för den undersökningen man ska göra. (Bell, 2006, ss. 17-18)

9.1 Kvantitativ undersökning

Kvantitativa data är sådan data som går att mäta och beskrivs ofta i siffror. Kvantitativa data är neutralt och baserar sig endast på fakta. Detta betyder att kvantitativa data inte innehåller några åsikter eller tolkningar utan är mer statistiska fakta. Med kvantitativa undersökningar får man mest fram allmänna och neutrala slutsatser som ofta är tydliga och lätta att tolka. (Survey Monkey, 2019)

Kvantitativa undersökningar är till exempel enkätundersökningar, andra frågeformulär eller strukturerade intervjuer. Enkäter och strukturerade intervjuer är långt likartade mätinstrument. Skillnaden mellan dessa är att de som svarar på en enkät oftast inte har tillgång till att kontakta den som gjort enkäten, vilket inte gör det möjligt att få hjälp om man inte förstår frågan. Det är därför viktigt både när man gör en enkät och håller en intervju att frågorna är lätta att förstå. När det handlar om kvantitativa undersökningar vill man även att svaren ska vara kortfattade och konkreta, till exempel ja/nej. När man gör en strukturerad intervju ska man utgå från ett förgjort frågeschema. Alla som intervjuas ska svara på samma frågor och endast de frågor som man bestämt innan, det här för att man vid sammanställningen kan jämföra dem på ett enkelt sätt. (Bryman & Bell, 2011, ss. 215, 246)

9.2 Kvalitativ undersökning

Kvalitativa data är mycket mer beskrivande än kvantitativa. Det går inte nödvändigtvis att mäta detta i siffror eller på andra sätt heller. Kvalitativa data kan bestå av åsikter och upplevelser som olika personer har och dessa kan ofta vara betydligt svårare att analysera än kvantitativa. Detta beror på att dessa två inte går att mäta på samma sätt. (Survey Monkey, 2019)

Med kvalitativa forskningsmetoder vill man ofta få en inblick i hur människorna anpassar sig till sina livssituationer och sociala händelser. Med kvalitativa metoder vill man ta reda på hur människorna upplever olika saker och varför de tror att de känner på ett visst sätt. (Dalen, 2007, ss. 11-12)

En typ av kvalitativ undersökningsmetod är intervju. Intervju betyder ett samtal mellan två eller flera personer som byter åsikter om något diskussionsområde. En intervju kan användas både som huvudmetod eller som hjälpmetod då man vill undersöka människors åsikter om någonting. Man ska komma ihåg att en intervju alltid är personlig och att man i de flesta fall inte kan basera allting på något som en person säger. Undantag är dock om frågorna berör

just den personens liv som intervjuas. Då man gör en intervju är det viktigt att veta vilka områden man ska koncentrera sig på. Som intervjuare ska man vara noga med att själv kunna vara passiv då den intervjuade svarar så den inte påverkas av intervjuarens reaktioner. Man ska anpassa frågorna så att de ger relevant information och är tydliga, så de inte kan missförstås. Beroende på hur känsligt ämnet är som diskuteras måste intervjuaren kunna visa empati för den intervjuade. (Dalen, 2007, ss. 9-13)

Det finns många olika steg i intervjuprocessen. Först måste man ha ett tema för intervjun. I denna process ingår att fundera på problemställningarna och vad det är man först och främst behöver få veta. Utgående från detta ska man arbeta fram intervjufrågorna. Efter detta måste man börja fundera av vem man skulle kunna få informationen och varför just den skulle passa att svara på frågorna. Man kan arbeta fram en intervjuguide åt sig själv som hjälp. I vissa omständigheter kan man behöva ansöka om ett tillstånd att få utföra intervjun. Då alla dessa steg är i skick kan man göra själva intervjun. Man ska komma ihåg att frågorna kan leva lite under intervjun och svaren kan styra till olika sorters följdfrågor. Då man har fått svar på alla frågor är intervjun gjord. Efter detta ska man själv bearbeta svaren man fått och sammanställa dem. För att komma fram till några slutsatser måste man analysera svaren noggrant. Då svaren är analyserade ska man sammanställa en resultatredovisning som berättar vad man kommit fram till och vad för information man fått med hjälp av intervjun. (Dalen, 2007, ss. 27-38)

Andra kvalitativa undersökningsmetoder som finns är fokusgrupper, observationer och även vissa enkäter. En enkät blir kvalitativ då frågorna är öppna och respondenterna kan svara vad de vill på frågorna. På det här viset får man unika svar och högst antagligen ännu mer information än om man skulle ha en rakt igenom kvantitativ enkät. Observationer i sin tur innebär att man iakttar personer och registrerar deras beteende. Genom att använda sig av den här metoden kan man lättare uppfatta saker som man kanske inte skulle identifiera om man endast höll en intervju. (Survey Monkey, 2019)

En fokusgrupp är en gruppintervju med ett tydligt syfte. Man samlar ihop en grupp av personer för att få svar på någon fråga eller några frågor. Fokusgrupper används även för kartläggning, då man vill ta reda på hurdan ett behov för något är. En fokusgrupp fungerar ofta mer som en diskussion än en direkt intervju. Deltagarna är också utvalda av en orsak och man ska välja sådana deltagare som man tror bäst kan svara relevant på frågorna. Av deltagarna i en fokusgrupp krävs att de är villiga att besvara frågorna och av ledaren att den kan ställa frågorna tydligt och vid behov leda diskussionen och hålla den vid liv. I en

fokusgrupp kan personerna ofta känna att deras åsikt uppskattas och det är därför ofta ett bra sätt att få personer att hämta fram sina åsikter. (Svenska folkskolans vänner, u.d.) (Dialogguiden, u.d.)

9.3 Vår metod

Som metod för vår undersökning valde vi att använda kvalitativa undersökningsmetoder. Vi valde att göra en fokusgruppintervju samt en vanlig intervju. Vår första undersökningsmetod var fokusgruppintervjun med ett team som studerar andra året företagsekonomi vid Yrkeshögskolan Novia. Med den här intervjun ville vi ta reda vad de skulle ha behövt eller skulle behöva hjälp med då de arbetar i Lemonsoft. Vi ville få den här informationen för att kunna bygga upp en handbok som motsvarar behovet. De som studerar andra året har redan arbetat lite med Lemonsoft men inte så mycket att de kan hela systemet redan. Vi använde oss av en kvalitativ metod för att kunna diskutera mer öppet och ställa följdfrågor enligt behov.

Den andra undersökningsmetoden, alltså den vanliga intervjun vi gjorde, var med en lärare från Yrkeshögskolan Novia. Med den här intervjun ville vi få reda på i vilka kurser Lemonsoft används i och vilka krav läroplanen ställer. Vi behövde få veta vilka delar i Lemonsoft som används mest i de olika kurserna, så att vi kan fokusera på dem och lämna bort de delar som inte används överhuvudtaget.

10 Kritisk granskning

När man har gjort en undersökning och fått fram den information som man vill ha är det viktigt att granska informationen för att kunna avgöra dess tillförlitlighet. De mått man använder sig av för att kritiskt granska är validitet och reliabilitet. Validitet mäter vilken giltighet informationen har som man fått fram, huruvida man har använt sig av rätt mätinstrument och ställt rätta frågor för att mäta det man verkligen vill mäta. Reliabilitet i sin tur mäter att det mätinstrument man har använt sig av är tillförlitligt och huruvida det under någorlunda samma omständigheter skulle ge ett liknande svar. (Bell, 2006, s. 117)

För att vi ska få så bra validitet som möjligt, är det viktigt att vi endast mäter det som är relevant och som vi verkligen kan behöva till vårt arbete. Vi har därför tagit fram några enkla frågor som vi anser att vi behöver svar på, för att vi bättre ska kunna skapa en handbok med sådant innehåll som kan vara till hjälp för kommande studerande.

För att vår undersökning ska vara pålitlig, dvs. ha hög reliabilitet kommer vi att se noggrant på alla de svar som studerandena gett oss vid intervjutillfället. Reliabiliteten är också bra eftersom vi bara får in svar av personer som studerar företagsekonomi i Yrkeshögskolan Novia och alla felaktiga svar som t.ex. kan komma då man skickar en enkät via e-post blir borta. Informationen når oss alltså direkt utan mellanhänder och kommer alltså bara nå de personer som vi vill undersöka och det här kommer att göra att osanna svar minimeras. Det kan ifrågasättas om vi borde ha intervjuat flera team från flera olika årskurser för att få ännu flera svar. Vi anser dock att alla dessa elever hade så eniga åsikter att vi knappast skulle ha fått flera synvinklar än vad vi fick av dem. Dessutom kan vi räkna våra egna åsikter och tankar som en pålitlig källa eftersom vi studerar företagsekonomi i Yrkeshögskolan Novia och kan ställa oss själva samma frågor som vi ställde dessa studerande.

I vår handbok har vi valt att lämna bort basbokföringen, hela logistikdelen och produktionen. Man kan ifrågasätta om basbokföringen skulle behöva vara med eftersom eleverna ska göra basbokföring i kursen extern redovisning. Vi har dock valt att lämna bort denna del eftersom kursen är obligatorisk för alla och har flera lektioner med närvaroplikt. Vi anser alltså att eleverna under kursen i skolan får en bra introduktion och grund för basbokföringen. På grund av detta tycker vi inte att basbokföringen skulle vara en så relevant del i vår handbok eftersom den ska hjälpa eleverna då de arbetar på egen hand.

Logistiken och produktionen är bortlämnade från handboken eftersom dessa delar inte ingår i någon av kurserna för företagsekonomistuderande i Yrkeshögskolan Novia. Det här är även orsaken till att vi har behandlat dessa två delar ganska kortfattat i teoridelen.

11 Resultatredovisning

Vi började med att fråga om studerandena tyckte att det varit lätt eller svårt att börja arbeta med Lemonsoft. De flesta tyckte att det har varit svårt att komma igång och att det är krångligt och tidskrävande att lära sig ett nytt program. Det är även svårt att få en helhetsbild av programmet. Bara en liten andel ansåg att det inte varit så svårt. Vi kunde märka en koppling mellan hur svårt studerande ansåg att Lemonsoft var och hur ofta de använde programmet. De som använde programmet minst en gång i veckan ansåg det lite lättare än de som använde programmet mer sällan. Detta beror på att de som använder programmet mer också lärt sig använda det bättre.

Vi ville även ta reda på vad de hittills har använt programmet till och vad som de skulle ha behövt hjälp med när de började använda programmet. Eftersom de precis har börjat sitt andra studieår, har de ännu inte arbetat så mycket med programmet. De har endast haft en kurs första året där alla använde Lemonsoft. Därefter har de bara använt Lemonsoft till projekten var de t.ex. rapporterat projekttimmarna. Utöver detta är det bara den ekonomiansvariga som använt programmet mera. För dem har det varit svårt att veta vad för funktioner det finns, hur dessa fungerar och var man till exempel kan hitta olika rapporter. De tyckte även att takten var snabb i början, vilket gjorde det svårt att hänga med och det var svårt att komma ihåg allt lärarna berättade. Därför skulle en handbok kunna vara till hjälp till exempel där man arbetar utanför lektionstid.

För att vi ska kunna bygga upp en handbok med bra innehåll ville vi även fråga vilken information de tycker att borde finnas i handboken. Det viktigaste skulle vara med en steg-för-steg-beskrivning över hur allt fungerar och hur man kommer igång. Det skulle även vara bra med information om hur man lägger in projekt och allt som berör det, hur man ändrar licenserna för användarna samt var man hittar allting, som till exempel var man får fram dagbok, resultaträkning med mera. Det skulle även uppskattas att ha ett inledande stycke om vad allt man kan använda Lemonsoft till, för att skapa en helhetsbild över programmet, samt ett flödesschema som skulle visa hur de olika funktionerna hänger ihop. Det viktigaste är ändå att handboken är lätt att följa och endast innehåller relevant och nyttig information.

För att bättre veta vad som skulle vara bra att behandla i handboken, gjorde vi även en intervju med en bland lärarna i företagsekonomi vid Novia. Vi ville ta reda på inom vilka kurser Lemonsoft används och vilka delar av Lemonsoft som används mest. De årsvisa kurserna finns sammanställda i kapitel 5 som handlar om läroplanen. De delar som mest används inom utbildningen (beroende på vilken inriktning studerandena har valt) är ekonomiförvaltning, CRM, projekthantering och personalförvaltning.

Tack vare de här intervjuerna har vi kunnat få en uppfattning om vad handboken ska innehålla för att den ska vara till så stor hjälp som möjligt för studerande. Vi kommer att göra beskrivningar över vad man behöver göra när man första gången går in i Lemonsoft, det vill säga hur man till exempel ändrar licenserna. Därefter kommer vi behandla de olika delarna som används mest inom utbildningen och göra tydliga beskrivningar över var man hittar allt som man kan tänkas behöva. Vi kommer till exempel visa hur man lägger in kunder, leverantörer och produkter, hur man gör en beställning och faktura, hur projekthanteringen går till, hur man hittar alla rapporter med mera.

12 Avslutning

Syftet med arbetet var att skapa en handbok som ska vara till hjälp för kommande företagsekonomistuderande i Yrkeshögskolan Novia när de arbetar med bokföringsprogrammet Lemonsoft. Vi har även behandlat sådan teori som ger en bra överblick i vad ekonomisystem är, hur de fungerar och vilka delar som de oftast består av. Vi valde även att gå djupare in på bokföringsprogrammet Lemonsoft och beskriva de delar som där finns, samt berätta allmänt om företaget Lemonsoft Oy.

Genom våra två intervjuer med ett team och en lärare från Yrkeshögskolan Novia i Åbo fick vi reda på i vilka kurser Lemonsoft används och vilka delar som studerandena mest kommer arbeta med. Vi fick även reda på vad studerandena tycker att har varit svårast när det har använt programmet. Tack vare den här informationen och egna erfarenheter från våra studier har vi kunnat bygga upp en handbok som vi tror att kommer kunna användas och vara till hjälp. Att lära sig ett nytt program tar lång tid och studerande har inte alltid möjlighet att få hjälp av en lärare, men genom att ha tillgång till den här handboken hoppas vi att de kan få hjälp med sina problem på egen hand.

Källförteckning

- Arter. (den 24. 8. 2018). Hämtat från <https://www.arter.fi/hyvan-prosessin-avaimet/> den 15. 2. 2020
- Bell, J. (2006). *Introduktion till forskningsmetodik*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Bengtsson, G. (u.d.). *Projektens Guldgruva*. Hämtat från <https://harmonit.se/projekt/projektmodeller/landstinget-hallands-modell/vad-ar-ett-projekt/> den 3. 11. 2019
- Bryman, A., & Bell, E. (2011). *Företagsekonomiska forskningsmetoder* (2 uppl.). Stockholm: Liber AB.
- Dalen, M. (2007). *Intervju som metod*. Malmö: Gleerups Utbildning AB.
- Dialogguiden. (u.d.). Hämtat från Sveriges kommuner och regioner: <https://dialogguiden.se/article/show/417> den 10. 12. 2019
- Exicom. (2018). (Exicom Software AB) Hämtat från <https://exicom.se/ekonomisystem/#vad-ar-ett-ekonomisystem> den 14. 10. 2019
- expowera. (2017). Hämtat från <http://www.expowera.se/inkop/inkopsprocessen> den 26. 2. 2017.
- expowera. (2019). Hämtat från <https://www.expowera.se/inkop/inkopsprocessen> den 10. 12. 2019
- Flex Applications . (u.d.). Hämtat från <https://www.flexapplications.se/personalsystem/> den 19. 11. 2019
- Helgeson, L. (2017). *CRM for dummies*. Hoboken, New Jersey: John Wiley & Sons.
- Lahti, S., & Salminen, T. (2014). *Digitaalinen taloushallinto*. Helsinki: Sanoma Pro Oy.
- Lemonsoft. (u.d.). Hämtat från <https://www.lemonsoft.fi/> den 2. 10. 2019
- Lemonsoft. (u.d.). Hämtat från <http://info.lemonsoft.eu/lemonnethelp/default.htm#!Documents/lemonsoftohje.htm> den 17. 3. 2020
- Magnusson, J., & Olsson, B. (2008). *Affärssystem*. Ungern: Elanders Hungary Kft.
- McMurray, D. (1997-2017). *Prismnet*. Hämtat från https://www.prismnet.com/~hcexres/textbook/user_guides.html den 17. 10. 2019
- Patent- och registerstyrelsen. (2020). Hämtat från <https://www.prh.fi/sv/kaupparekisteri/muutyritysmuodot/osuuskunta/perustaminen.html> den 19. 2. 2020
- Pector. (den 2. 4. 2019). (Pector AB) Hämtat från <https://www.pector.se/ekonomisystem> den 14. 10. 2019
- Ratsula, N. (2016). *Yrityksen sisäinen valvonta* . Editra Publishing Oy.
- Schenk, D., & Draijer, C. (2019). *Hands-on with SAP, ERP and IDES: Carrying out a complete ERP process*. Hämtat från <https://bookboon.com/en/hands-on-with-sap-erp-and-ides-ebook> den 21. 11. 2019
- Sjöstrand, C. (den 29. 06. 2017). *Visma*. Hämtat från <https://www.visma.se/blogg/molnbaserat-affarssystem-2/> den 21. 11. 2019
- Suomi.fi. (den 3. 6. 2019). Hämtat från <https://www.suomi.fi/foretag/grunda-ett-foretag/foretagsformer/guide/andelslag/andelslagets-forvaltning-och-organ> den 20. 2. 2020
- Survey Monkey. (2019). Hämtat från <https://sv.surveymonkey.com/mp/quantitative-vs-qualitative-research/> den 9. 12. 2019

- Svenska folkskolans vänner*. (u.d.). Hämtat från Föreningsresursen:
<https://foreningsresursen.fi/foreningsarbete/metoder/fokusgrupp/> den 10. 12. 2019
- Trivector AB*. (u.d.). Hämtat från <https://www.trivector.se/verksamhetsutveckling/vad-ar-en-process/> den 11. 2. 2020
- Widesjö, F. (den 1. 3. 2019). *exsitec*. Hämtat från <https://www.exsitec.se/blogg/vad-ar-projekthantering> den 3. 11. 2019.
- Visma*. (2002-2018). Hämtat från e-conomic: <https://www.e-conomic.se/bokforingsprogram/ordlista/ekonomisystem> den 17. 4. 2018

Figurförteckning

Figur 1. Inköpsprocessen i ekonomisystemet.	8
Figur 2: Försäljningsprocessen..	9

Intervju med ett team i Novia

Har det varit lätt eller svårt att börja arbeta med Lemonsoft?

De flesta tyckte att det har varit svårt att arbeta med Lemonsoft. Att börja arbeta med ett nytt program är krångligt och det tar tid att lära sig hur det fungerar, var man kan hitta allt, vad för funktioner det finns och hur allt används. De ansåg även att det har varit svårt att få en helhetsbild över programmet. Det är mycket nya termer och funktioner man måste lära sig, vilket tar tid och till en början kan det kännas ganska råddigt.

En del ansåg dock att det inte har varit så svårt att arbeta med Lemonsoft. Satsar man, lägger ner tid och använder programmet mycket så lär man sig det.

Hur ofta använder ni Lemonsoft?

En gång i veckan: 6

Varannan vecka: 5

En gång i månaden: 5

Ännu mer sällan: 1

Av de sjutton personer som vi intervjuade, sade endast sex stycken att de använder Lemonsoft åtminstone en gång i veckan. De resterande använder Lemonsoft endast varannan vecka eller ännu mer sällan. Att de använder Lemonsoft så sällan beror på att de ännu inte går sådana kurser där de behöver använda programmet.

Vad har ni använt Lemonsoft till?

De vi intervjuade har just börjat sitt andra år, vilket betyder att de inte har använt Lemonsoft så mycket ännu. De har använt programmet i kursen extern redovisning, men annars bara använt det för deras projekt i andra kurser. Till projekten har hört att först öppna projektet, lägga in vem som har vilken roll, budget samt alla timmar de har arbetat med projektet.

I teamet finns det dock ekonomiansvariga, vilka åtminstone ena hade arbetat lite mer med Lemonsoft. Som ekonomiansvarig ansvarar man över allt som berör teamets ekonomi. Man lägger in kunder och leverantörer (om sådana existerar), man sköter fakturering, bokföring, skattedeclarering med mera.

Vad skulle ni ha behövt hjälp med? Vilka delar tycker ni har varit svårast?

Mycket hjälp skulle ha behövts med det hur man ska navigera sig fram i Lemonsoft. Det har varit svårt att hitta olika rapporter med mera.

De flesta visste inte att det finns en hjälpfunktion i Lemonsoft. De som visste om den tyckte att det är så gott som omöjligt att hitta något med hjälp av den eftersom där finns så mycket information.

Studerandena tyckte att det var för snabb takt i början då de på lektionerna gick igenom hur Lemonsoft fungerar, vilket ledde till att det var svårt att hänga med. Handboken skulle kunna vara till bra hjälp när man arbetar ensam eftersom man inte kan komma ihåg allt som lärarna sagt på lektionerna. Det bästa skulle vara steg-för-steg beskrivningar för nybörjare.

Vad för information tycker ni att borde finnas i handboken?

Det skulle vara bäst att endast ha med det som studerandena behöver då de arbetar med Lemonsoft och inget extra. Det önskas alltså relevant och nyttig information. Finns det med för mycket kan det bli svårt att hitta det man behöver och detta är det största problemet med Lemonsofts egna help-funktion som studerandena anser mycket svår att använda.

Steg-för-steg beskrivningar hur allt fungerar och hur man kommer igång tycker studerandena skulle vara det viktigaste. De vill även ha information om var man hittar allting, t.ex. hur man får fram dagbok, resultaträkning osv. Det borde även finnas beskrivningar på hur man lägger in roller (i projekten) och hur man ändrar licenserna för användarna.

Det skulle även vara bra med ett inledande stycke om vad allt man kan använda Lemonsoft till, så man får en helhetsbild över hela programmet.

Det vore även bra med ett flödesschema som skulle berätta hur alla funktioner hänger ihop.

Intervju med en lärare från Novia

I vilka kurser används Lemonsoft?

Första året används Lemonsoft i kursen extern redovisning och de kurser där det görs projekt.

Under andra året används Lemonsoft i kundrelationer, integrerade ekonomisystem, från bokföring till balansbok samt löneräkning. Här är kundrelationer en kurs för alla, medan resten är för redovisarna. De projekt som görs ska dock dokumenteras i Lemonsoft.

Sista året är det riskhantering och inter kontroll, redovisningsprojekt och digital marknadsföring som gäller.

Vilka delar i Lemonsoft används inom utbildningen?

De delar i Lemonsoft som används är: ekonomiförvaltning, CRM, projekthantering och personalförvaltning. Personalförvaltningen kommer in i kursen löneräkning, det här är dock en del som endast redovisarna kommer i kontakt med.